
Vláda nenašla peníze na cenu pro vědce

Vláda nenašla peníze na cenu pro vědce

Mozky roku 2004 budou oceněny z kapes sponzorů. Plán, že přispěje i vláda, byl pohřben.

PRAHA - V srdci Evropy byl vyhlášen třetí ročník soutěže pro vědce, techniky a studenty Česká hlava. Ani tentokrát se na ocenění české vědecké elity nebude podílet vláda, ač o tom od začátku roku jednala. Brání tomu totiž vládní předpis. "Dostali jsem od pana místopředsedy vlády Mareše vyjádření, že záměr vlády maří rozpočtová pravidla, která zabraňují finanční částku pro vítěze z rozpočtu uvolnit," řekl předseda organizačního výboru soutěže Česká hlava Václav Marek. Zmíněná rozpočtová pravidla byla uzákoněna v roce 2000. Je v nich stanoveno, že vláda nemůže bez toho, že by existoval právní předpis (třeba zákon nebo nařízení vlády), udělit žádné peněžní nebo věcné ocenění.

Vicepremiér Petr Mareš o této zákonné kličce neměl ani tušení a organizátorům soutěže před několika měsíci chtěl ze státní kasy vyplatit vládní cenu "za celoživotní dílo" ve výši půl milionu korun. Když se však touto otázkou začala zabývat vládní rada pro vědu a výzkum, objevila zmíněnou překážku.

"Tím je bohužel návrh na udělení ceny vlády pohřben," řekl LN Marek. Jak mu prý vysvětlil Marek Blažka z vládní rady, "udělovat cenu bez peněz nemá smysl a udělit cenu vlády ze sponzorských darů také nejde".

Organizační výbor České hlavy se tedy musí obejít bez pomoci vlády. Ta má sice podporu vědy v programu, přitom se však obrňuje předpisy, které tomu brání. V zákoně o podpoře výzkumu a vývoje z roku 2002 je totiž například zakotveno, že oceňovat ze státní kasy lze jen z rozpočtu dotované projekty.

Vítězové si rozdělí přes milion

"Podařilo se nám sehnat sponzora, takže národní cena za celoživotní dílo bude," říká Marek. Kromě ní budou v soutěži Česká hlava uděleny ceny za největší objev nebo vynález, dále Čechovi, jehož odborná činnost se významně uplatnila v zahraničí, firmě za inovaci výrobků nebo technologie a studentům vysokých a středních škol.

Nejvyšší sumu - 400 tisíc korun si odnese vybraná česká hlava za celoživotní dílo. Za objev nebo vynález dostane ocenění 300 tisíc korun. Vysokoškolákoví případně částka 75, středoškolákoví 30 tisíc korun. Celkem se mezi mozky roku 2004 rozdělí přes milion korun.

V loňském ročníku odborná porota posoudila 80 nominací. Oceněn byl například profesor Zdeněk Herman z Ústavu fyzikální chemie Josefa Heyrovského Akademie věd ČR, který se významným způsobem zasadil o pochopení základních zákonitostí, které řídí průběh chemických reakcí prvních hvězd a planet. Jeho práce daly vzniknout zcela novému vědnímu oboru.

Za co je udělována cena Česká hlava 2004

- * za celoživotní dílo
- * za objev či jiný počín uskutečněný v posledních letech
- * pro osobnost působící v zahraničí
- * firmě za nejvýraznější inovaci výrobkovou nebo technologickou
- * studentovi doktorského studijního programu
- * studentovi magisterského nebo bakalářského studia
- * studentovi střední školy
- * za popularizaci vědy a techniky